

92-gruppen

Vesterbrogade 2B, 1620 Kbh. V

Tlf: 21 72 79 57

e-mail: tdc@92grp.dk

Website: www.92grp.dk

Koordinator: Troels Dam Christensen

København 2. december 2019

Bemærkninger fra 92-gruppen vedrørende udkast til Danmarks endelige NECP

- Fem dages høringsfrist gør det umuligt at levere høringssvar på 324 siders materiale.
- NECP'en skulle ikke blot sendes i almindelig høring. Opfyldelse af governance forordningens artikel 10 og 11 kræver tidlig og effektiv inddragelse af offentligheden i NECP-processen. Den del af forordningen har Danmark ikke efterlevet.
- Ved ikke at overholde forordningen undergraver Danmark EU's ambitionsmekanisme og bidrager således til at mindske det pres, som EU Kommissionen forsøger at skabe på de klimamæssigt mindre progressive EU-lande
- 92-gruppen opfordrer regeringen til i stedet at sikre, at de kommende klimaplaner, der skal udarbejdes i foråret, udarbejdes med tidlig og effektiv inddragelse af offentligheden.

Umulig høringsfrist

NECP'en omhandler Danmarks samlede reduktionsplaner frem til 2030/2040. NECP'en omfatter således indsatsen i alle sektorer over det kommende tiår+. Høringsmaterialet er da også på 176 sider med ti tilhørende bilag på yderligere 148 sider. Dette 324 siders lange materiale blev sendt i høring fredag den 22. november med høringsfrist mandag 2. december kl. 12. Selv for en normal høringsproces er fem arbejdsdage alt for lidt tid til, at 92-gruppen kan levere fagligt input. Dette er således ikke et egentligt høringssvar, men en bemærkning

Ydermere kræver NECP-processen netop ikke en normal høringsproces jvf, governance forordningens artikel 10 og 11 (indsat herunder) er EU-landene med NECP-processen specielt forpligtet til at sikre offentlig inddragelse

Governance forordningen 2018/1999 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2018.328.01.0001.01.ENG&toc=OJ:L:2018:328:FULL

Præambel 28:

The implementation of policies and measures in the areas of energy and climate has an impact on the environment. Member States should therefore ensure that the public is given early and effective opportunities to participate in and to be consulted on the preparation of the integrated national energy and climate plans in accordance, where applicable, with the provisions of Directive 2001/42/EC of the European Parliament and of the Council (1) and the United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling, er et samarbejde mellem 23 danske miljø- og udviklingsorganisationer.
92-gruppen arbejder for fremme af en bæredygtig udvikling i hele verden.

92-gruppen består af: Amnesty, Care Danmark, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk International Bosætningservice, Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark, Det Økologiske Råd, FN-forbundet, Global Aktion, Greenpeace, IWGIA, Kvindernes U-landsudvalg, Klimabevægelsen, Mellemfolkeligt Samvirke, Natur og Ungdom, Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis/Øko-net, Nyt Europa, Oxfam IBIS, Red Orangutangen, Sex & Samfund, U-landsforeningen Svalerne, VedvarendeEnergi, Verdens Skove, WWF Verdensnatur-fonden.

making and Access to Justice in Environmental Matters of 25 June 1998 (the ‘Aarhus convention’). Member States should also ensure involvement of social partners in the preparation of the integrated national energy and climate plans, and aim to limit administrative complexity when fulfilling their obligations with regard to public consultation.

Article 10

Public consultation

Without prejudice to any other Union law requirements, each Member State shall ensure that the public is given early and effective opportunities to participate in the preparation of the draft integrated national energy and climate plan — as regards the plans for the 2021 to 2030 period, in the preparation of the final plan well before its adoption — as well as of the long-term strategies referred to in Article 15. Each Member State shall attach to the submission of such documents to the Commission a summary of the public's views or provisional views. In so far as Directive 2001/42/EC is applicable, consultations undertaken on the draft in accordance with that Directive shall be deemed to satisfy the obligations to consult the public under this Regulation. Each Member State shall ensure that the public is informed. Each Member State shall set reasonable timeframes allowing sufficient time for the public to be informed, to participate and express its views.

Each Member State shall limit administrative complexity when implementing this Article.

Article 11

Multilevel climate and energy dialogue

Each Member State shall establish a multilevel climate and energy dialogue pursuant to national rules, in which local authorities, civil society organisations, business community, investors and other relevant stakeholders and the general public are able actively to engage and discuss the different scenarios envisaged for energy and climate policies, including for the long term, and review progress, unless it already has a structure which serves the same purpose. Integrated national energy and climate plans may be discussed within the framework of such a dialogue.

Danmark har ikke opfyldt sine forpligtelser under forordningens artikel 10 og 11

EU's NECP-proces ligner at have samme hensigt som NDC-processen under Parisaftalens ambitionsmekanisme. Under Paris skal landene hver femte år levere nye og skærpede klimaplaner (NDCer), som så vurderes i forhold til Parisaftalens 1,5C mål. I EU skulle EU-landene i december 2018 indsende deres NECP-udkast til kommissionen. Kommissionen analyserede derefter planerne mht. om de matchede EU's samlede reduktionsforpligtelser. I juni leverede kommissionen kritiske kommentarer til de nationale NECP. Danmark fik især kritik for at gå i den forkerte retning mht. EU's energieffektivitetsmål. I udkastet ville Danmark øge energiforbruget, hvor EU som bekendt har et energieffektivitets mål i 2030 på 32,5%.

EU-landene har så frist til årets udgang til at opdatere og indsende deres endelige NECP'er.

Når Danmark sætter sig et ambitiøst nationalt mål om 70% reduktion i 2030, er hensigten selvsagt at EU samlet også øger sit 2030 reduktionsmål fra de nuværende 40%. At NECP-processen tages alvorligt i alle EU-medlemslandene, er i allerhøjeste grad i Danmarks interesse. Danmark har som foregangsland traditionelt påtaget sig større reduktioner end EU samlet. NECP-processen er i høj

grad en velkommen mulighed for at også klimamæssigt mindre ambitiøse lande tvinges til at levere en højere klimaindsats og dermed at bidrage mere til EUs samlede reduktioner.

Udover at NECP-processen giver EU-kommissionen mulighed for i juni at sende hvert EU-land landespecifikke anbefalinger mht. hvor deres NECP-udkast bør forbedres, blev det med governance forordningen, (2018/1999) artikel 10, endvidere pålagt medlemslandene at inddrage offentligheden. At pålægge medlemslandene at inddrage NGOer og progressive virksomheder tidligt og effektivt er ligeledes et forsøg på at presse de nationale regeringer i EU-landene til at tænke nyt og agere mere ambitiøst.

Det er derfor med beklagelse, at 92-gruppen må konstatere, at Danmark ikke har overholdt governance forordningens artikel 10 og 11 om inddragelse af offentligheden.

Tidlig og effektiv inddragelse af offentligheden må nu i stedet ske ved udarbejdelsen af klimahandlingsplanerne

92-gruppen har ikke oplevet noget forsøg fra regeringens side på rettidigt at inddrage offentligheden i udarbejdelsen af Danmarks NECP. Vi mener således, at Danmark ikke har opfyldt nogle af sine forpligtelser jvf, artikel 10 og 11.

Vi forventer, at denne kritik vil fremgå tydeligt af det sammendrag af offentlighedens holdninger som regeringen sender kommissionen når NECPen indsendes (jvf, forordningens art 10) Member State shall attach to the submission of such documents to the Commission a summary of the public's views or provisional views.

Vi opfordrer regeringen til selv at tilføje en forklaring vedrørende Danmarks manglende overholdelse af artikel 10 og 11 (eksempelvis henviser til arbejdet med at forhandle klimaloven på plads). Ifm. denne forklaring opfordrer vi regeringen til at love, at offentligheden, NGOer, virksomheder, kommuner mm, som beskrevet i artikel 10 og 11, i stedet vil blive tidligt og effektivt inddraget i udarbejdelsen af de klimaplaner, der i løbet af foråret 2020 skal udarbejdes som opfølgning på klimaloven.

Vi frygter fra 92-gruppen ikke, at den manglende borgerinddragelse har betydet, at regeringen har slækket på egne ambitioner eller på ambitionerne i forhold til DKs NECP-udkast fra december 2018. Problemet er, at hvis mindre progressive EU-lande ligeledes undlader at følge forordningen, vil det betyde, at EU samlet slækker sine ambitioner.

92-gruppen har forståelse for, at regeringens 70% mål i 2030 i sig selv vil kræve stærkere mål også på vedvarende energi og energieffektivisering. Vi er også bevidste om, at konstruktionen omkring klimaloven netop betyder, at klimaloven vedtages først, efter planen før jul, hvorefter handlingsplanerne efterfølgende besluttet over foråret. Det er indholdet fra handlingsplanerne, der skulle have stået i NECPen. Da handlingsplanerne jo endnu ikke er lavet, må NECPen flere steder (s46, 93, mm) skrive *"The data will be updated after the adoption of the climate action plan"*.

92-gruppen opfordrer derfor regeringen til at den tidlige og effektive inddragelse af offentligheden, der skulle være foregået i forbindelse med udarbejdelsen af NECPen, i stedet gennemføres i forbindelse med at handlingsplanerne udarbejdes.

Offentligheden, herunder 92-gruppens medlemmer, green tech virksomheder og lokale myndigheder har i høj grad meget at bidrage med til klimahandlingsplanerne. Eksempelvis:

Gaspriser

NECP indeholder eksempelvis et bilag 3 med fremskrivninger af gaspriser frem til 2040 udregnet ved brug af IEAs New Policy Scenario (NPS).

92-gruppen ville, hvis inddraget, modsat have anbefalet at udregne fremtidige gaspriser ved at bruge et Pariskompatibelt scenario, jævnfør anbefalingerne fra G20s Financial Stability Boards taskforce TCFD og jævnfør hvad folketingsflertallet besluttede april 2018

<https://www.ft.dk/samling/20171/beslutningsforslag/B26/bilag/2/1879752/index.htm>

Biomasse

Mht. den fortsatte konvertering til biomasse frem til 2025 skriver NECP'en (s40):

*More than half of the present bioenergy consumption is used for production of district heat and electricity, and the use of bioenergy for these purposes has increased by almost a factor 4 since 2000. The main reason for this development is that nearly all of Denmark's coal fired power plants have been or are being converted to use of biomass fuels. **The conversion is expected to be complete 2020-25. Hereafter the use of bioenergy will decrease slightly due to among other factors an uptake from heat-pumps and the revision of the subsidy schemes.***

Til denne fortsatte omstilling til biomasse ville både NGOer og green tech virksomheder, hvis de var inddraget, rimeligvis have peget på bedre teknologier, som varmepumper.

Udslip fra biomasse regnes af regnetekniske grunde ikke med i Danmarks CO2 regnskab (som var 51 mio ton CO₂eq i 2015), men afbrændingen af biomasse har naturligvis et CO₂ udslip, som ifølge det grønne nationalregnskab udgjorde ekstra 15 mio. tons CO₂eq i 2015.

At Danmark fortsætter investeringer i biomassekonverteringer, vil kun fordyre Danmarks omstilling til ægte vedvarende energi. Særligt da det fra NECPen nærmest fremgår, at konverteringerne, stort set straks når de er gennemført i 2025, gradvis vil skulle udfases (med varmepumper). Yderligere konvertering til biomasse er en dårlig løsning for klimaet og udgør på den lange bane en fordyrelse i forhold til, hvis der straks blev investeret i varmepumper, som allerede er økonomisk rentable i dag.

<https://new.siemens.com/dk/da/virkksomhedsoplysninger/fokusomraader/varmepumper.html>